

Signaleren spraaktaalproblemen

JGZ Live!

Margot Bochane
8-9-2021

Inhoud bijdrage Margot

TAALONTWIKKELING

JGZ / EARLY LANGUAGE
SCALE (ELS)

VERVOLG

Taalontwikkeling

JGZ Richtlijn, 2018

Taalontwikkeling betreft de ontwikkeling van de **woordenschat** en het **klanksysteem** van de betreffende taal, van het **taalbegrip**, het verwerven van inzicht in **grammatica** en het feitelijk **gebruik** van taal om bijvoorbeeld contact te maken of gevoelens over te brengen.

Taal is belangrijk! Gevolgen TaalOntwikkelingsStoornis (TOS):

Gedragsproblemen

Conti-Ramsden et al, 2013; Coster et al, 1999

Lagere schoolprestaties

Durkin et al, 2012; Van Agt et al, 2007; Nelson et al 2006

Verlaagde kwaliteit van leven

Van Agt et al. 2011
Presentatie JGZ Live! | MB, 2021

Taalontwikkeling en monitoring/screening

Doel: alle kinderen met TOS vroegtijdig signaleren

RICHTLIJN JGZ → EVALUATIE

ONTWIKKELING ELS

**VERNIEUWEN
SCREENINGSINSTRUMENT**

JGZ-Richtlijn taalontwikkeling

Lanting et al, 2018

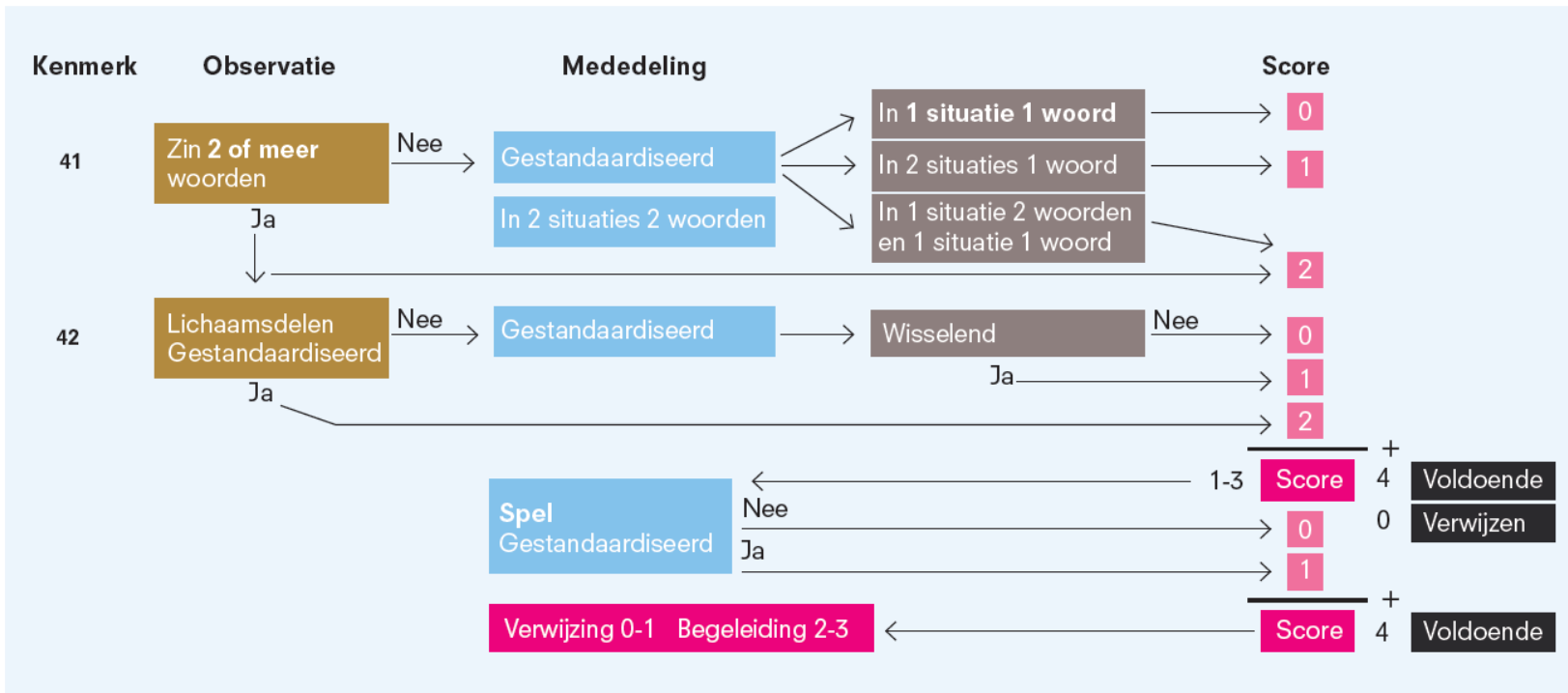
Thema 3: volgen en signaleren

- Samenvatting volgen en signaleren 0-4 jaar
- Early Language Scale (ELS)

Signalering op 2-jarige leeftijd

Aanvulling op Van Wiechen onderdeel communicatie/geïntegreerde werkwijze

Hoe valide is deze screening?

Herbeoordeling op de leeftijd van 2½ jaar

De kinderen met een twijfelachtige score (2 of 3) op 2-jarige leeftijd worden op de leeftijd van 2½ jaar opnieuw beoordeeld met behulp van de ontwikkelingskenmerken 41, 43 en 44.

Totaalscore

Indien de gecombineerde score van de 3 ontwikkelingskenmerken < 3 plussen is, wordt het kind alsnog naar het Audiologisch Centrum (AC) verwezen.

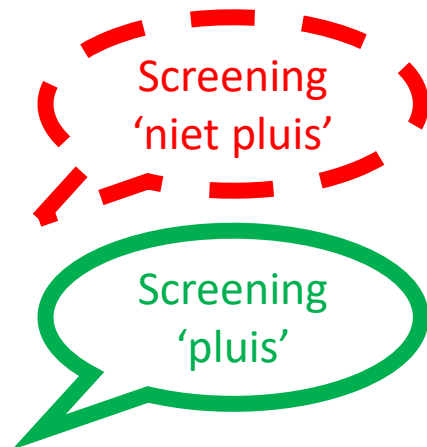
Huidige klinische setting

MEtC M13.134252 /
NL45253.042.13

share your talent. move the world.

Hoe valide is de signalering?

- Wat is de validiteit van het instrument?
- Wat is de predictieve validiteit (één jaar na de screening)?
- Wat is de invloed van de klinische blik van de professional?

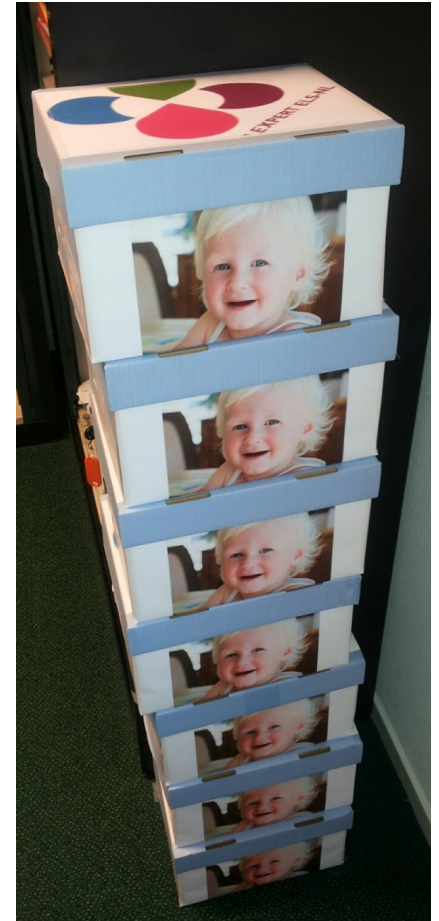
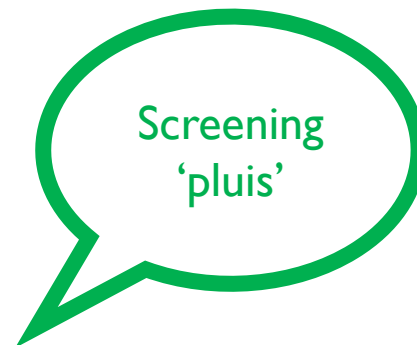

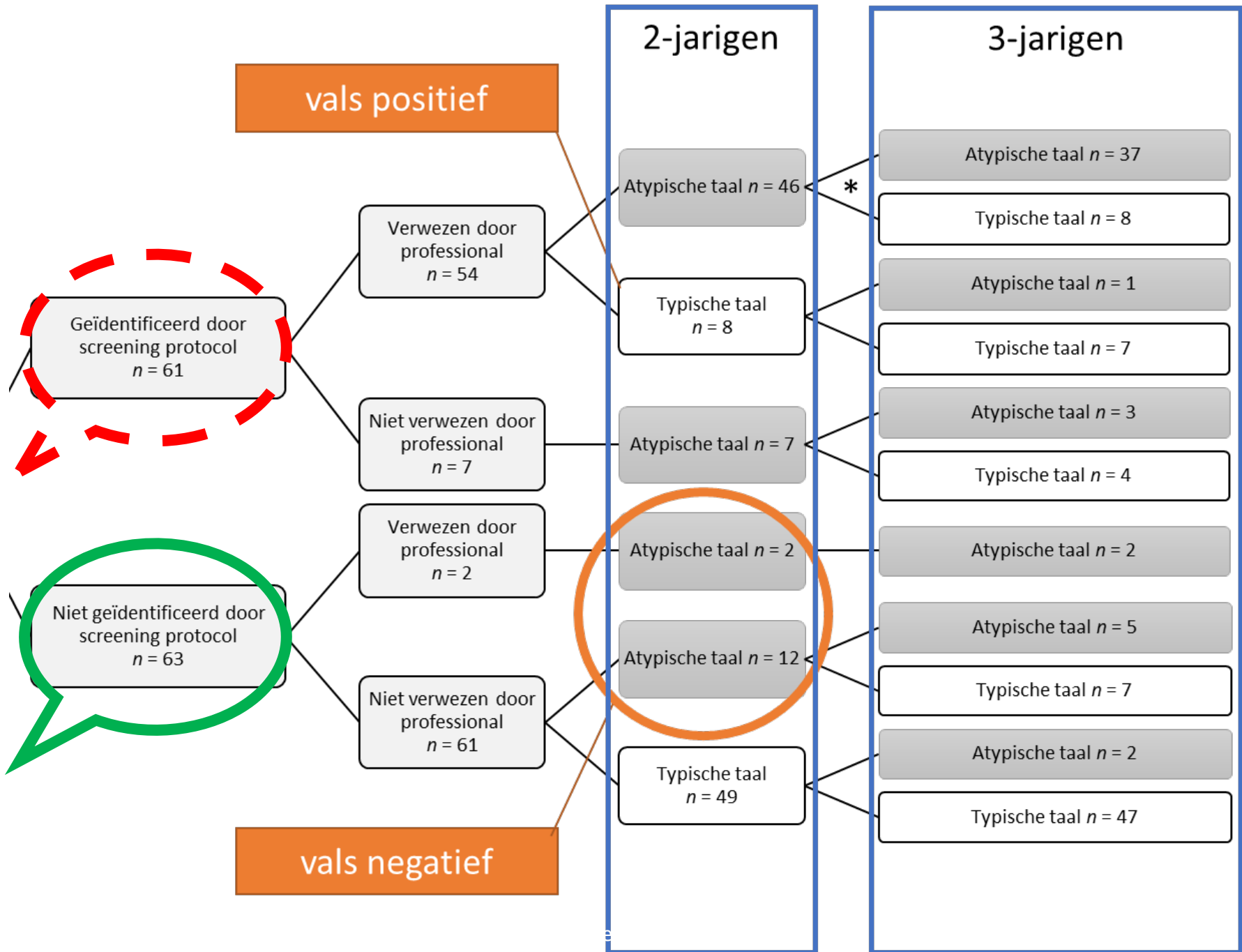
Taaltest op 2 jaar

Taaltest op 3 jaar

Werving sample

- 4 Consultatiebureaus in Nederland
 - Apeldoorn
 - Amsterdam (2x)
 - Goes
- Werving via jeugdartsen

Conclusie

Valide instrument

Professionals volgen in de meeste gevallen de handreiking

Zo niet, dan is dat op groepsniveau niet een verbetering/verslechtering

Voor individueel kind in meer gevallen niet dan wel een verbetering op lange termijn

Ook op drie jaar nog taal meten

Protocol nog verbeteren

Ontwikkeling ELS 1-6 jaar

Early Language Scale (ELS)

- Eenvoudige vragen over taalontwikkeling aan ouders
- Taal van kinderen van 1 – 6 jaar
- Items op basis van bekende instrumenten
- Selectie items mbv non-parametrische Item Response Theorie analyse

Methode

Sample

- Doelpopulatie kinderen NL

Pilot

- Items passend + begrijpelijk

Analyse

- IRT

Statistische analyse

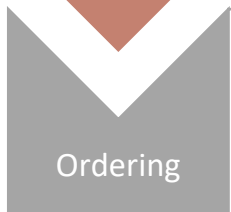
Nonparametrische Item Response Theorie: Mokken-analyse

- Passen alle kenmerken binnen 1 schaal?

- Laat een item een leercurve zien?

- Items oplopend in moeilijkheidsgraad?

ELS (1-6 jaar) 26 mijlpalen in taal

- 1 Zegt uw kind al 'woordjes', Bijvoorbeeld: 'mama', 'papa', 'koek'? Het hoeft nog niet helemaal goed uitgesproken te zijn.
- 2 Als u met uw kind speelt met bijvoorbeeld een bal, heeft uw kind dan ook aandacht voor u en de bal?
- 3 Begrijpt uw kind opdrachtjes van twee woorden? Bijvoorbeeld: 'jas aan' of 'kijk daar'.
- 4 Begrijpt uw kind het als u hem/haar iets vraagt? Bijvoorbeeld: 'Zullen we een boekje lezen?'
- 5 Begrijpt uw kind zinnnetjes van 3 woorden? Bijvoorbeeld: 'op de stoel' of 'naar de gang'.
- 6 Kan uw kind iets aanwijzen dat u noemt? Bijvoorbeeld: 'Waar zit je neus?' of 'Waar is de bal?'
- 7 Zegt uw kind in totaal ongeveer 10 woordjes?
- 8 Kan uw kind 5 benoemde plaatjes in een boek aanwijzen?
- 9 Kan uw kind 6 lichaamsdelen aanwijzen bij een pop/zichzelf? Waar zijn de oogjes, mond, buik, voet, haar, hand?
- 10 Vraagt uw kind het aan u als hij/zij iets te eten wil, of met speelgoed wil spelen?
- 11 Kan uw kind twee woordjes combineren? Bijvoorbeeld: 'papa bal' of 'kijk poes'.
- 12 Kan uw kind vier of meer plaatjes van dieren benoemen? Bijvoorbeeld: 'hond', 'poes', 'paard', 'koe'.
- 13 Kan uw kind met u om de beurt praten?
- 14 Kan uw kind uit zichzelf een gesprekje beginnen?
- 15 Staan de woordjes in de zinnen van uw kind meestal op de goede plek?
- 16 Vertelt uw kind weleens spontaan een verhaaltje? Bijvoorbeeld over wat uw kind die dag heeft gedaan.
- 17 Gebruikt uw kind woorden die iets zeggen over andere woorden? Bijvoorbeeld: 'groot' in 'een groot huis'.
- 18 Kan uw kind al een paar kleuren correct benoemen?
- 19 Kan uw kind een verhaaltje navertellen bij een aantal plaatjes? Bijvoorbeeld als u een boekje leest met uw kind.
- 20 Gebruikt uw kind ook woorden als 'wij', 'hij' en 'zij' in een zin? Bijvoorbeeld: 'Wij hebben een torentje gemaakt.' of 'Hij is helemaal kapot'.
- 21 Maakt uw kind zinnen met 'als' of 'en'? Bijvoorbeeld: 'Als wij het eten op hebben, gaan we kleien.' of 'Die ging een jas aandoen en die ging schoenen aandoen'.
- 22 Stelt uw kind vragen met 'waarom'?
- 23 Maakt uw kind goede meervoudsvormen? Bijvoorbeeld: 'tafels' i.p.v. 'tafelen'.
- 24 Kan uw kind de volgende zinnen afmaken: Niet zwart maar.... Niet hoog maar.....
- 25 Maakt uw kind zinnen met 'omdat'?
- 26 Maakt uw kind goede verleden tijd vormen? Bijvoorbeeld: 'gedronken' i.p.v. 'gedrinken' of 'liep' i.p.v. 'loopte'.

Conclusie

- De ELS discrimineert tussen kinderen (1 – 6 jaar) met en zonder taalproblemen, gemeten met de gecombineerde taaltesten. (Sensitiviteit .62 | Specificiteit .93 | AUC .90)
- Veelbelovend instrument voor gebruik in diverse community-based settingen
 - Op basis van ouderrapportage
 - Kort

Dialogoog toekomst

Waar zien jullie kansen / ontwikkelpunten qua preventie van taalproblemen bij kinderen?

- Wat heb je nodig om alle kinderen een taalvaardige start te geven?

Dr. Margot Bochane
m.i.bochane@pl.hanze.nl